

en kristelig Opgave, hvor man vil skabe et Samarbejde mellem Præster og Menighedsraad til Fremme af sundt kristeligt Liv. Naar vi i 1912 var enige om ikke at ville tage dette med, var det med velberaad Hu. Jeg føler mig overbevist om, at den ærede Ordfører for Venstre i Virkeligheden er enig med den nuværende Undervisningsminister og mig om den Sag og finder, at det er beklageligt, at dette Punkt nu er kommet ind. Jeg synes ikke, vi skal lave Ordspil eller Haartrækkeri om dette, den ærede Ordfører ved meget vel, hvad jeg sigtede til, og jeg har ikke haft Uret i at sige det.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Moltesen har Ordet for en kort Bemærkning.

Moltesen: Jeg tror, at i alt Fald mange har opfattet det ærede Medlems Udtalelser, som jeg opfattede dem, nemlig saaledes, at han spillede den Appelske Menighedsraadslov ud imod den her foreslaaede ved at hævde, at den første benyttede et rent og skært borgerligt Udtryk; men det er ikke Tilfældet. Med Hensyn til den paagældende Paragraf udtalte jeg mig i min Ordførertale. Jeg har her kun udtrykkelig villet gøre opmærksom paa den nævnte Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg; jeg er sikker paa, at mange har opfattet den paa samme Maade, som jeg har opfattet den.

J. Oskar Andersen: Ærede Medlemmer, som var med ved Genforeningsfesten paa Dybbøl Banker, vil bevare det almindelige Indtryk af Glæde og Taknemmelighed, der herskede paa begge Sider af den nu slettede Grænse, over, at Kongeaen ikke længere skilte Brødre, men man vil ogsaa erindre, hvordan man ved den Lejlighed gav hinanden Løfte om, at det Arbejde, der stod tilbage med, at slette Resten af denne Grænse, skulde vi føre til Ende. En af de vigtigste Opgaver, som stod tilbage, er netop Genforeningen af den danske Folkekirke og de sønderjydske Landsdeles Landskirke. Det er fremhævet nu af Venstres Ordfører (Moltesen) — jeg skal ikke komme nærmere ind paa det —, hvordan Historien siden Reformationen har udviklet Ejendommeligheder i den sønderjydske Kirke, og hvordan den sønderjydske Kirke har haft sin egen Ret og ganske særlig har sin egen Ejendomsret til Kirkegodset, saaledes at det var vidt forskellige Forhold, der herskede i den sønderjydske Kirke og herhjemme. Hvis Genforeningen derfor skulde foregaa uden

noget Magtovergreb fra den danske Stats Side mod den sønderjydske Kirke og den Ret, som Sønderjyderne hidtil har haft, maatte der, hvad der ogsaa blev krævet fra sønderjydsk Side, finde en Forhandling Sted om disse Spørgsmaal, inden man gik til den Lovgivning, der skulde resultere i en Sammensmeltning, og denne Forhandling maatte finde Sted i et kirkeligt Udvalg, hvori baade den sønderjydske Kirke og den danske Folkekirke var repræsenteret. Dette Ønske, der, som sagt, fremkom fra det Udvalg om kirkelige Anliggender, som var nedsat af sønderjydsk Vælgerforening, imødekom det nuværende Ministerium ved at fremsætte det Lovforslag, som blev til Loven af 10. December 1920. Nu sagde det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at man ikke havde behøvet at nedsætte dette Udvalg, men kunde have gennemført Foreningen paa en betydelig nemmere Maade; thi det laa i Statens Haand at foretage Indlemmelsen, og han fremhævede, hvordan de Danske dernede ved selve den politiske Indlemmelse i Virkeligheden blev Medlemmer af den danske Folkekirke. Det ærede Medlem synes altsaa at have glemt, at man netop i Sønderjylland havde bestaaende retlige Ejendommeligheder, som bl. a. gav sig Udtryk paa det økonomiske Omraade i, at der grundlovsmæssigt var sikret dem en Ret til Kirkegodset, han synes at have glemt, at der fra Sønderjyderne selv var fremsat Ønske om at faa en saadan Forhandling, inden de blev indlemmet i den danske Kirke. Jeg vil endvidere sige, at det, at denne Lov førtes igennem her i Rigsdagen, selv om det — det indrømmer jeg — skete under Modstand fra det ærede Medlems Side, betød i Virkeligheden en Godkendelse fra Repræsentanterne for det danske Folk af, at den Opfattelse maatte man bøje sig for. Jeg fremhævede den Gang som Ordfører for mit Parti, at det var nødvendigt at faa dette Udvalg nedsat, at man af Hensyn til Sønderjylland ikke kunde komme udenom det, og at det var en moralsk Ret, som ogsaa den danske Folkekirke i Virkeligheden havde. Vi har fra mit Partis Side stadig hævdet, at hvis der skal ske væsentlige Indgreb i de kirkelige Forhold, Ændringer med Hensyn til den kirkelige Ordning, maa Kirken først høres, og derfor var vi glade ved, at Rigsdagen gik med til Loven om det kirkelige Udvalg, saa meget mere som det var ganske klart, at det kirkelige Udvalg, som Vælgerforeningen havde nedsat for derigennem at faa tilkendegivet Ønsker